

του είπουν 'Ιωσήφ. Τίποτε περισσότερο δι' εμάς λέει το όδοιορικό σε κανένα χειρόγραφο, σε καμμία έγδοση. Πώς είπουν βαριζς ο 'Ιωσήφ τότε κι ο Ρωμανός όπούγραψε το δοκίμιό του στα 1863, πιστεύω, και ακολουθήσε σ' αυτό το σημείο τον Asher ο όποιος στα 1840 είχε κάμει την καλλίτερη έγδοση μαζί με μίαν άγγλική μετάφραση του Βενιαμίν. Δίετε όμως έτούτες τις λίγες γραμμές βγαλμένες από ένα έρθρο δικό μου που τυπώθηκε στη «Νέα 'Ημέρα» των 27 του Νοέμβρη (9 του Δεκέμβρη άλλά φράγμα) του 1899 (*).

«'Εν σφάλμα άδικαιολόγητον του Asher είναι και ότι παρίστησι τον Κερκυραίο 'Ιωσήφ ως θαφέα (dier) εν τῇ άγγλικῇ μεταφράσει, εν φ' αυτό το έβραϊκόν κείμενον τῆς εκδόσεώς του, έτέρα έκδοσης, και το χειρόγραφον όπερ έχω πρό έμου δέν φέρουσι την αντίστοιχον λέξην».

«'Οστε βλέπετε, και αυτό το έπιχείρημα του βαριζ είναι: fanc».

*'Ας πιάσουμε το ρόδι τώρα.

«Σίδα=ρόδι, λέξη θηβαϊκή», λέει, «που διατηράνε ακόμα οι 'Εβραίοι τῆς Κερκύρας στην 'Ιταλική διάλεκτό τους».

'Εγώ όμως τόπα στο άλλο μου έρθρο. Με τον 'Αθήναιο για οδηγό έπίστεψα κ' έγώ πως Σίδα είπουν μόνο θηβαϊκή λέξη. Μά έπειτα από καιρό πήρα το λεξικό των Liddell και Scott. κ' έβρηκα πως την είχαν κι άλλοι έλληνικοί λαοί, και άνάφερα την άπέραντη έπιγραφή τῆς Σικελίας. Οι 'Οβραίοι μπορεί να την έφεραν από κει στους Κορρούς. 'Η πουλιέζικη διάλεκτο που μιλούνε οι μισοί άπ' αυτούς είναι πολύ όμοια με τις σικελιώτικες. Διαβάστε μονάχα τῆ ρωμάντσα τῆς Cavalleria Rusticana και θά τό δείτε.

'Εγώ έκκαμα λίγο flirt — άθως υποθέτω — με

(* Κάτι νόστιμο μούλαχε με αυτό το έρθρο. 'Εστειλα το χειρόγραφο για το 'Αστυ στον κ. Κακλαμάνο, και αυτός μου ζήτησε την άδεια να τυπωθεί σύγκαιρα και στο 'Αστυ και στη Νέα 'Ημέρα. Στο πρώτο άπ' αυτά τα δυο φύλλα δέν το είδα ποτέ μου. Πώς είχε βγει στο δεύτερο τμήμαθια μιά μέρα από τον κ. Βικίλα στην 'Εχθεση του Παρισίου του 1900. 'Επειτα από κάμποσους μήνες το κατάφερα κ' έλαβα από το Τριέστι δυο αντίτυπα αυτού του φύλλου. — Δέν το βόλεψα όμως, ίσια με τώρα να ιδώ ένα άλλο φύλλο από το Νέο 'Αστυ όπου έτυπώθηκε ένα έρθρο μου ενάντια από τῆ ρολίνα πούθελαν να βάλουν στους Κορρούς.

τη Miss Sida, γιατί μου την είχε συστήσει ο 'Αθήναιος, έπειτα όμως είδα πως είπουν a fancy girl και την έκαλονόχτισα. Δέν ξέρω ε' μπορούνα να πράξω πιδ φρόνιμα. 'Η κοκίνα μου ή 'Επιστήμη λέει όχι, και σώνει για μένα.

Αυτό το έπιχείρημα τῆς γιορτῆς τῆς 'Εστῆρ που οι γραικοί 'Οβραίοι των Κορρώνε τῆ βαστάν στις 15 εζόν από τις 14 του 'Αδάρ αξίζει κάτι, μά όχι και πολύ. 'Ονόμασα παραπάνου κάμποσες πολιτείες άπ' όπου μπορεί να πήγαν οι πρώτοι 'Οβραίοι στους Κορρούς, και μερικές άπ' αυτές είχαν κάστρα, ως είναι κι όχι: τόσο αρχαία όπως τῆθελαν οι Ραββίνοι. 'Η έποχή του 'Ιησού του Ναυῆ είναι και αυτή fancy' οι 'Οβραίοι τῆς 'Αρτας έπίστευαν ως ταπροχτές πως ο 'Ιησούς του Ναυῆ πέρασε από τον τόπο τους κι από το κάστρο όταν έπῆρε τους 'Οβραίους από την 'Ερημο στην καταχτηση τῆς Παλαιστίνης. 'Ετσι λόγιαζαν τον έαυτό τους σαν αυτόχτονες, και για τοῦτο το λόγο κι αυτοί γιορτάζαν, κι ακόμα γιορτάζουν, την 'Εστῆρ τις 15 του μηνός. Ποιός μας βεβαιώνει πως μιά τέτοια άνοήτη ιδέα δέν την είχαν λ. χ. και οι 'Οβραίοι του Μιστρέ.

Για συμπέρασμα θά πω ότι το ζήτημα τῆς Θήβας, πρέπει να λυθεί στη Θήβα. Οι άποθαμένοι θά μας τά πούν όλα έμα διαβάσουμε τις έπιγραφές που είναι άπάνου στα μνηματά τους. 'Αν είναι αλήθεια πως υπάρχει ακόμα εκεί πέρα μιά συνοικία που λογίζεται «'Οβραϊκή», τότε κλίνω να πιστέψω που ε' ξεπισπιτωμός των 'Οβραίων από κει διέ θήγνε πρό όχτῶ ή εννιά αιώνας. Πώς μπορούσε έπειτα από τόσον καιρό να μείνει ή θύμηση ενός λαού που δέν έδινε πια σημεία ζωῆς.

Για και χαρά νάχαις.

Λόντρα, τις 14 του 'Αλωνάρη, 1905.

'Απ' την κκαρούλα μου στο West Hampstead

Ο συνάδορός σου
ΛΑΖΑΡΟΣ ΒΕΛΕΛΗΣ

ΜΑΞΙΜ ΓΚΟΡΚΥ

ΤΟ ΚΟΡΙΤΣΑΚΙ

('Από τα τελευταία δηγήματα του Γκόρκυ, που έχουν τίτλο «'Θύμησε τῆς νεότητος μου». Μεταφράζεται Ρωμαίικα με την άδεια του συγγραφέα).

'Ενα βράδι κατακουρασμένος από τῆ δουλειά, έκειτόμουνα κατάχαμα κάτω άπ' τον τοίχο μεγάλου πέτρινου σπιτιού, — ενού χτήριου παλιού και θλιμμένου. 'Ο ήλιος έβασίλευε κ' οι αίματοκόκκινες άχτίδες του χρυσόσανε τις χαραματιές και τί του φεσ τῆς λάσπης που σκεπάζανε τους τοίχους.

Στο σπίτι μέσα, νύχτα μέρα, σαν παντίκια σε σκοτεινό ύπόγειο, τρέχαν άπάνου κάτω μισοπεινασμένοι και βρωμεροί άνθρωποι. 'Α κορμια τους πάντα μισόγυμνα τυλιγμένα σε κουρδέλλια, κ' οι καρδιές τους άκάθαρτες και γυμνές σαν τῆ κορμια τους.

'Απ' τῆ παρθερία εκείνου του σπιτιού σιγαλή και πηχτή σαν σταχτής καπνός πυρκαγιάς, έβγαίνε ή μονότονη βουή τῆς ζωῆς που εκεί μέσα έκαιγε. 'Εκειτόμουνα κι' έκουγα αυτή τῆ μελαχολικιά και άνήσυχη βουή, τῆ γνωστή μου από χρόνια, και σιγά σιγά άποκοιμώμουνα χωρίς να περιμένω ν' άκούσω κανέναν άλλον καινούργιον ήχο.

Έάφνου καπου κει σιμά μου, μέσα από στίβα μ' άδεια βαρέλια και σπασμένες κάσες, άκούσθηκε μιά σιγαλή και γλυκιιά φωνίτσα:

«Κοιμήσου μικρό μου, κοιμήσου χρυσό μου.

«'Ναι, ναι, νά!..

«Κοιμήσου μικρό μου κοριτσακι...»

Ποτέ πριν δέν είχα άκούσει σ' αυτό το σπίτι να άπκοιμίζουνα τῆ παιδιά τους με τέτια γλυκόλογα. Σιγά, σιγά, σηκώθηκα, κοίταξα πίσω άπ' τῆ βαρέλια, και τί να δω: Σι μιά μεγάλη κάσα μέσα είταν καθησμένο ένα κοριτσακι και με σκυμμένο το ξυθό και κατσαρό κεφάλιακι τῆς έκουνούσε ήσυχά το κορμάκι τῆς και τραγουδούσε σιγαλά...

«Κοιμήσου, χρυσό μου, κοιμήσου μικρό μου.

«'Ναι, ναι, νά!..»

Στα μικρά καταλερωμένα χερμάκια τῆς κρατούσε μιά μεγάλη σπασμένη ξύλινη κουτάλα τυλιγμένη σε κόκκινη πατσασούρα και τῆ γλυκοχαίτευε με τῆ μεγάλα και μελαχολικιά ματάκια τῆς.

Τι ώραία μάτια που είχε!.. όλάνοιχτα, γλυκά και γιομάχα από κάποια λύπη όχι παιδικήσια, τῆ

τια τους, είναι σωρός από ζύλα, από πέτρες, άπ' ασβέστη, κ' ένας άγέρας, μιά φωτιά, ένας σεισμός τα κάνει γῆς. 'Εμας έδω ή σπηλιά μας είναι θεόχτιστο παλάτι, γρότερο άπ' όλα κείνα, που βλέπεις εκεί κάτω. 'Αφτοί εκεί είν' άγέλη από χῆνες, έμεις έδω είμαστ' άίττοι συννεφογειτόνες. Καπνός από θυμαίσαματα σε πνίγει εκεί, καπνός από μπαρούτι σ' άντριά' έδω. 'Εκει φοβούνται σα λαγοί το θάνατο, έμεις γελοῦμε μετ' άφτόνε σαν το μωρό με το θυζι τῆς μάνας του. 'Αφτοί εκεί φοφούνε και τους τρώνε τα σκουλήκια, έμεις έδω μ' άντρεία σκοτωνόμασιν, και σα μῆς φανε, θά μῆς φαν' οι σταθραϊτοί.

'Εδω στάθηκε μιά για να κύνουν τα λόγια του τῆν προπούμενη έντύπωση. Σά να μ' άρσει άφτη ή λησταδική φιλοσοφία. Κι ε' δέν είχε δικίο σε όλα, στα πλιότερα έλεγε αλήθεια.

Περισσότερο όμως μ' άρσει ή τρεχάμενη γλώσσα του. 'Ούτες πρώτη φορά κατ'άλλα πως μπορεί κανείς και χωρίς να μάθει αρχαία 'Ελληνικά, να μιλάει όμορφα και χαριτωμένα και για τοῦτο:

«'Ομορφα τα λές, καπετάνιο, γυρίζω και του λέω. 'Εκείνος πρόσσεσε:

— Κι όσο έακολουθάει ή κοινωνία νάνα: τέτοια, δέ θά λείψουν κι άπ' τῆ βουνα όι κλέφτες. Πάντα τ' άνήσυχα πνίματα κ' οι λέφτερες καρδιές θά ζη-

τούνε στα βουνα ό,τι δέ βρίσκουνε στις πολιτείες. 'Εμεις είμασιν ή προσωποκακωμένη διαμαρτύρηση άγνάγια στις κοινωνικές κατάχρησεις να ή αλήθεια. Λένε πως είμασιν πληγές στην κοινωνία, μπορεί να χουνε δικιο. Μά είναι και μερικές πληγές, που χρειάζονται για κελό του κορμιού, οι φοντανέλλες οι βυζουάδες τέτοιω λογιά πληγές είμαστ' έμεις. Οι φτωχοί δουλέθουνε σαν τῆ σκυλιά τους πλούσιους, κι άφτοί τους πλερώνουν κακορίζικα τῆ όσα τους δίνουνα ύστερ' από τόσον ιδρωτα, δέν τους φτάνουνα να ζήσουν άθρωπινα.

Κι άπ' τ' άλλο μέρος βλέπεις οι πλούσιοι πετοῦνε τους παράδες τους, σαν τῆν άμμο, σε πράματ' άνωφέλετα και παραπανισμένα, ακόμα σε πράματα βαβερὰ, στις κραιπάλες, στους μπάλλους, στις γυναίκες και σ' άλλες, και σ' άλλες άκόμη κατάχρησεις, που τους χαλνούνε τῆ γειά και κόφτουν τῆ ζωή τους. Κ' έμεις δά τί άλλο κάμουμε τους πιάνουμε και τους φέρουμε στο λημέρι μας και με τ' άγέρι το καθαριο του βουνού και με τῆς βρύσης το δροσάτο το νερό, ξαναδίνουμε τῆς γειάς το χρώμα στο πρόσωπό τους το χλωμό από κατάχρησεις. Και τους ζητούμε τόσο μόνο μάλαμα, όσο θά σκοπούσανε για μιά χρονιά στα φαγοπότια, στα ξενυχτίσματα με τις κουρβες, που τους φτέρουν τῆ ζωή.

Οι κυβέρνητες λένε, πως είναι τάχα όρισμένες άπ' το θεο—έριμα λόγια — να φροντίζουνε για του λαού τῆν καλοπέραση' και λοιπό γδέρνουνε του λαού τῆν προβιά για να πλερώνουνε με το παραπάνου λογιά λογιά χασομέρηδες, πούχανε τῆν τύχη να γεννηθούνε σε καλό άστρο. 'Α λοιπόν κ' έμεις από καμιά φορά αναγκάζουμε τις κυβέρνητες να νιώσουνε, ότι όσο και νάνα άπ' το θεό βαλμένες, έδω κάτω είναι το κρῆτος του διαβλου, για δάφτο έμεις του διαβλου τα παιδιά, είμαστ' άνώτερα άπ' άφτές. Και λοιπόν τις κάνουμε ποτε-ποτε, να στέλνουνε δίχως να θέλουνε λίγο μάλαμα' άπ' τῆ κυβερνητικά ταμεία και σε μῆς τους φουκαράδες, που όσο και πληγές νάμασιν, δέν μπορούμε να γένουμε χειρότερες πληγές άπ' τους χασομέρηδες, που μιστοδοτούνε. Κ' έχω σκοπό να παίξω τώρα κοντά και τους δικούς σου έδω μιά φιάκα για να με θυμούνται.

Δ'. ΦΩΤΙΑ

'Ετσι τέλειωσε τῆ έμιλία του και κάθησε κάτω το ίδιο κάναμε κ' έμεις. Κάμποσην ώρα κανείς μας δέν είπε λέξη' καθίνας συλλογιότανε τα δικά του' μόν' οι φωνές άπ' τῆ νυχτερινά ζουζούφια τῆς τῆς νύχτας τῆ σιγαλιά.

τήραγα και δέν ξεχώριζα πιά τις βρώμες και τή λέρα πάνου στά χέρια και στο πρόσωπο τής παιδούλας.

'Από πάνου από τό κεφαλάκι της στον άγέρα, σά σύγνεφο από στάχτη και καπνό, αναταράζονταν άγριες φωνές, βλαστήμιες, γέλια μεθυσμένων, κλάματα. — Τριγύρω της πάνου στη βρωμερή τή γη, όλα τσακισμένα, χαλασμένα, κ'όι άχτίδες του ήλιού που βασιλεύε και που έβαφε κόκκινα τά συντρίμια των παλιών βαρελιών και τις κάσες, έδινε σ' αυτά μια άπαισία και παράδοση έμοιότη με τά λείψανα κάποιου οργανισμού που καταστράφηκε άπ' τό βαρύ και άσπλαγχο χέρι τής φτώχειας.

"Άθελα, ξάφνου, κουνήθηκα κ' έκανα κάπιο κρότο· τό κοριτσάκι ξαρνιασθηκε· τά μάτια της με ύποψία μισοκλεισθήκαν, και άλάκαιρο τό σώμα της συμμαζώχτηκε σά ποντίκι π' άντικρύζει γατα· χαμογελώντας κοιτάγα τό λερωμένο, θλιμμένο και τρομαγμένο προσωπάκι της. Τά χείλια της ήταν δυνατά σφιγμένα και τό λεπτό της φρύδια τρέμανε. Σηκώθηκε μέσα άπ' τή κάσα σαν άνθρωπος που χει δουλειά, έσαζε τό κουρελιασμένο, που ήτανε μια φορά τριανταφυλλί, φόρεμά της, έκρυψε τή κούκλα στην τσέπη της και με φωνή ήχηρή, δυνατή και καθαρή, μ' έρώτησε:

— Τί κοιτάζεις, μωρέ;

Θά είτανε ίσα μ' έντεκα χρονών. 'Αδύνατη, λεφτοκαμωμένη, μ' έκοίταζε προσεχτικά, και τά φρυδάκια της όλο τρέμανε.

— 'Ακούς;—μου ξανάειπε—τί γυρεύεις;

— Τίποτες, παιζε, παιδάκι μου, παιζε ήσυχα, έγω φεύγω... τής απάντησα.

Τότες έβγήκε άπ' τή κάσα, έκανε δυό τρία βήματα, ήρθε σιμά μου, τό προσωπάκι της έγινε άμείσως σοβαρό και άποφασιστικό, και με δυνατή καθαρή φωνή μου είπε:

— Θές νάρθεις μαζί μου για δεκαπέντε καπίκια;

Τήν πρώτη στιγμή δέν έκατάλαβα τί μου είπε, μόνο θυμάμαι πως τρέμαξα, προβλέποντας κάτι μεγάλο και φριχτό.

Μά κείνο ήρθε, κόλλησε άπάνω μου, άκούμπησε τό νώμο του πάνω στο πλευρό μου, και γυρίζοντας σ' άλλο μέρος τό πρόσωπό του να μή με βλέπη, άρχισε να μου λέη, μά τώρα με φωνή μισοθυσμένη, και βροιστημένη:

— 'Ελα, θές; πάμε. Βαριούμαι να τρέχω στο δρόμο να γυρεύω έλλονε... και τό κάτω κάτω δέν

έχω τί να φορέσω να βγω έξω... ο άγαπητικός τής μαμάκας μπεκρόπτε και τό δικό μου τό φόρεμα... έλα, μωρέ, πάμε.

Δίχως να βγάλω τσιμουδιά τήν έσπρωξα σιγά άπό κοντά μου, μ' αυτή μ' έκοίταζε μ' ύποψία, σαν να μή με καταλάβειν. Μόνο τά χείλια της έτσι παράξενα έστράβωσαν. "Επειτα σήκωσε άκόμη πιό ψηλά τό κεφαλάκι του, και σά να κοιτάζε με τ' άνοιχτά και λυπημένα μάτια του κάτι τι εκεί άπάνου, κοντά στον ουρανό, σιγά σιγά και βαρυστημένα μούπτε:

— Γιατί δέ θές; θαρρείς πουμαι μικρή και θα φωνάξω; μή φοβάσαι, πέρασε κείνος ο καιρός· τώρα πιά...

Και χωρίς να τελειώση τό λόγο του έφτυσε έτσι αδιάφορα.

Εγώ έφυγα από κοντά του και πήρα πάντα μαζί στη καρδιά μου τή τρομερή φρίκη και τή μελαγχολική ματιά εκείνων των άνοιχτών παιδιακήσιω ματιών.

Ροστώβ του Δόν

Θεριστής του 1905

ΜΙΧΑΗΛ ΔΥΚΙΑΡΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΖΟΥΔΕΙΚΑ

Σε πουπουλένια στρώματα τό τρινερό κορμί της ή Ζουδεϊκά ή Αιγύπτισσα μισόγυμνο άναπάθει, μά ο νους της δένει άνήσυχος, άτήμονο καράδι. 'Ανατριχίλες πιθυμιά; τής φέρνει σά μαγνήτης

δειλή κι ώραία παρθενιά ο νους 'Ισραηλίτης, που άθελα ο δόλιος καλεστής στο γυναικίτη διάθη· τό γαζμα του από τή ντροπή τά μάγουλά του άνάθει αλλά με μάτια λάγνα άφτη ρουφάει τόν έραστή της.

Μιά κόλαση είν' άλάκερη, ή σάρκα βράζει, άχνίζει, σαν θρνιο μέσ' στη νύχια της σφίγγει τό φόρεμά του και τού μιλεί κοφτά-κοφτά που λέε; κι όχιά σφυρίζει.

— 'Ελα, Γιωσήφ, με κάψανε τά μάθρα σου τά μάτια! Μ' άφτς ξεφύβγει άφίνοντας τό ρούχο του κομμάτια και βρίσκει μέσ' στη φυλακή τό Γεχωθά σιμά του.

Μ. ΦΙΑΝΤΑΣ

κι όλο προχωρούσε να κατχτήσαι έδαφο.

Και τίνιζε ψηλά τις ήσπίδες, τά φέψαλα, τις σκάντζουλιδες, σαν άποφάγια άπ' τό φρερό του γιόμα, που τάρτυνε κατάμουτρα τ' ουρανού.

Και κάπου κάπου τό θερό τ' άχόρταγο τίνιζε καμιά βροντή όλέθριζ, χαλασιό κόσμου, π' άκούγονταν ως σ' έμάς, κ' έβλεπες τότες τόν όγκο κείνο τόν άνθρωπινο, σαν κοπάδι άλαρισμένο από λύκου ρέκασμα, να συγκλονίζεται, να ταραζεται, να τραβιέται πίσω. Κ' ύστερα πάλι να παίρνει θάρρος και με βογγητό άγωνίας, πύσκιζε τόν άνέρα να πηγάλνει κοντά, να χώνεται μέσ' τις φλόγες τις κόκκινες, μέσ' τόν κίντυνο για να πολεμήσει τή φωτιά τήν άσπλαγχη, τή φάγουσα, πύχαφτε άξέταχτα κι έλύπητα, ό,τι έθρισκε μπροστά της, κι άπ' όπου περνούσε τόκαμνε γής Μαδιάμ. Κι: ο καπνός ο μάθρος, ο πυκνός, ο πιχητός, ήθε και σκέπασε τόν ουρανό με κακορίζικα σύγνεφα, σαν πατσαβούρες κουρελιασμένες, μελαγχολικές σημαίες τής καταστροφής, και γέμισε τόν άνέρα με τή βραιά του μυρωδιά, τήν άσφυχτική. Τής φωτιάς ή λάμψη έφερ' εκεί κοντά μας και τούς άλλους κλέφτες. Βλέπανε τά γενοόμενα με τή μεγαλύτερ' άπονιά και τά σκολιάζανε και χορατέθανε και κακωνίζανε μ' άπάθεια ληστάρικη και φραινούτανε να βλέπουν τό πρόδεμα τής καταστρο-

Ο ΝΟΥΜΑΣ ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ ΣΥΝΤΡΟΜΗ Για την Ελλάδα αρ. 10.—Για το Έξωτερικό αρ. 10 20 λεφτά το φύλλο λεφτά 20 ΠΟΥΛΙΕΤΑΙ: Στα κίθκια της Πλατείας Συντάγματος, Ομόνοιας, Υπουργείου Οικονομικών, Σταθμού Τριχόδρομου (Οφθαλμιατρείου) Σταθμού ύπογειου Σιδηρόδρομου (Ομόνοια) στο καπνοπωλείο Μανωλακάκη (Πλατεία Στουρνάρα, Έξάρχεια), στο βιβλιοπωλείο «Έστιας» Γ. Κολάριου. Στον Πειραιά: Καπνοπωλείο Γ. Ξηρού. όδ. Β. υβουλίνας αρ. 1, σιμά στην Τρούμπα 'Η συντρομή πλερώνεται μπροστά κ' είναι ένός χρόνου πάντα.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΜΑΤΑ ΚΑΠΟΥ

δημοσιεύτηκε τις προάλλες ένας πίνακας που δείχνει πόσο λιγότερα ξοδιάζει ή πατριδα μας για τή δημοτική εκπαίδευση, όχι μπροστά σι' άλλα μεγάλα Κράτη, αλλά μπροστά στη Σερβία και Βουργαρία που έχουν άπάνου κάτω πληθυσμό ίσο με τονέ δικό μας. 'Η Ελλάδα, λέει, ξοδιάζει 1.49 για κάθε κάτοικο, ή Σερβία 2.24 και ή Βουργαρία 2.68.

Αυτά λέει ο πίνακας· κι ο κ. Ράλλης με την καριμανιόλα που έστησε τώρα για τούς μιστοους τω δασκάλωνε ζητάει να τήν κατεβάσει παρακάτω τήν αναλογία. Μεγάλο άδικο αυτό. "Όταν τά δημοτικά σκολειά δουλεύουν τίμα, πραχτικά και πατριωτικά, καθώς έδειξε στο περασμένο φύλλο ο κ. 'Ηλίας Σταυ-

Σ' άφτο τό μεταξύ ο γέρος άλαφιάστηκε μια, σικώθηκε άπάνου, προχώρεσε λίγο, τέντωσε τό λαιμό του και κοιτάζε κατά τήν πολιτεία.

— Για τήρα, ώρε καπετάνιο, δέ σου φαίνεται κεινοδά σά φωτιά, που καίει τή Σαλονίκη;

Σηκωθήκαμε και πήγαμε κοντά στο γέρα, κ' είδαμε άπ' άλήθεια, πως ο γέρος δέν άπαισιούνταν.

— 'Α! φώναξα, ξαρνιασμένος.

Φλογερή γλώσσα έτραψε καταμειςίς τή Σαλονίκη και σιγά σιγά μεγάλωνε κι ο νυχτερινός βορισς τήν έθρεφε και τήνε ξάπλωνε. Σέ λίγο ή γλώσσα έγινε διπλή, κατόπι τριπλή.

Ο καπετάνιος έβλεπε μόνο, άτάραχος κι άμίλητος και γώ σεβάμενος τή σιωπή του δέ μιλούσα, μά ένοιθα σύγκρο για τό κακό τό μεγάλο, που γενούντανε στην ταλαίπωρη τή Σαλονίκη. 'Η φλόγα ύψώνουταν τώρα ως τά μισά ουράνια και άντιφώγιζε ή λάμψη μέσ' στη θάλασσα και φωτίστηκε ο κόσμος άπ' τήν όλέθρια φωταψία. Και ξανοίγαμε στην άπειρη φλόγα τής φωτιάς τούς άνθρώπους, μικροσκοπικούς σά μερμηγκια, χιλιάδες τω χιλιάδω, π' άγωνιζούντανε να κατανικήσουν τό τρομερό στοιχείο· μά κείνο άτάραχο ξακούουθε το καταστρεφτικό του έργο, και μηδέν είδηση έπαιρνε, πως τότες χιλιάδες κόσμος τό πολεμούσε, μόν' έρριχνε γλώσσες δεξιά κι άριστερά

φής και τό γάνιασμα τής άθρόωνης εκείνης μαζας με χαιρκακία, που σε κανέν άλλο θερό, ξόν από τόν άνθρωπο δέ θά τήν άπαντήσεις.

Τό θέαμα είτανε φοβερό και μεγαλόπρεπο. Να καίγεται μια τέτοια πολη νύχτα και σ' άπαι π' σε κορφή βουνού να τή σεραινίζεις σαν άλλος Νέρωνας, δέν είναι θέαμα που τό πιτυχίνει κανείς έφκολα. Για τούτο ίσως δέν τούς έβλεπνε καρδιά τούς κλέφτες να φουγουν από κείνο τό μέρος.

Θά είτανε πλιά περκαμένα τά μεσάουχτα και τό σημειο τής καταστροφής είχε φτάσει κάτω στο περιγιάλι· εκεί έθρεμε τωρα ή φλόγα ή λαιμαργγη, κι ο άνθρωπος τό δυστυχημένο άφτο τής φρεσε παιχινιδι, ξακλουθούσε άκμα τό μάταιον άγωνα του, για ά κόψει τήν όρμη της και να τή νικήσει. 'Εγώ κουράστηκα πλιά και πήγα πίσω από 'να κορμό και τόκοψα δίπλα π' στα χορταράκια κι άμεισως με πήρ' ο ύπνος.

"Όντας ξύπνησα, ο ήλιος είταν κενανούο πήγες σηκωμένος και κανείς δέν είταν πλιά κοντά μου.

(Σε άλλο φύλλο τό τέλος)

ΜΕΛΟΣ ΦΙΑΝΤΑΣ